

Tatoeages

Een analyse van OBiN-gegevens

Tatoeages

Een analyse van OBiN-gegevens

Christine Stam

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

Aanvraag 2015.130

oktober 2015

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Leeswijzer	2
2	Methode	3
2.1	Ongevallen en Bewegen in Nederland	3
2.2	Tatoeages in Ongevallen en Bewegen in Nederland	3
2.3	Analyse	3
3	Resultaten	5
3.1	Tatoeages in Nederland	5
3.2	Leeftijd en geslacht	5
3.3	Aantal tatoeages per persoon	7
3.4	Gegevens over de meest recente tatoeage	8
Bijlage		9

1

Inleiding

1.1

Aanleiding

Op verzoek van de NVWA is een analyse uitgevoerd naar het voorkomen van tatoeages en eventuele lichamelijke klachten, zoals infecties, die optreden na het zetten van de tatoeage.

Met een tatoeage wordt hier ook bedoeld: permanente make-up zoals lipcontour, permanente eyeliner of een getatoeëerde wenkbrauw.

De onderhavige rapportage betreft de periode 2010-2014.

1.2

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het enquêteonderzoek Ongevallen en Bewegen in Nederland en de gehanteerde analysemethode. In hoofdstuk 3 staan de resultaten van de analyse.

Ten behoeve van de leesbaarheid zijn de tabellen opgenomen in een bijlage.

2

Methode

2.1 Ongevallen en Bewegen in Nederland

Ongevallen en Bewegen in Nederland (OBiN), voorheen Ongevallen in Nederland, was een continu uitgevoerde enquête onder Nederlandse huishoudens naar letsels door ongevallen en blessures. Het ging daarbij zowel om medisch behandelde als niet medisch behandelde letsels. Tevens werd gevraagd naar sportparticipatie en bewegen in Nederland. In totaal werden per jaar circa 10.000 personen ondervraagd door middel van telefonische interviews of via internet. Door middel van weging van de enquêtegegevens werd de steekproef in overeenstemming gebracht met de landelijke bevolking. Omdat het aantal ondervraagden per type ongeval relatief klein was, was OBiN met name geschikt om een algemeen overzicht te geven van ongevalsproblematiek. 2014 is het laatste jaar waarvoor OBiN-gegevens beschikbaar zijn.

Op verzoek kunnen vragen aan OBiN worden toegevoegd over speciale onderwerpen. In opdracht van het Ministerie van VWS, Directie Voeding en Gezondheidsbescherming zijn vanaf 1 januari 2004 vragen over tatoeages 'en piercings' toegevoegd aan de vragenlijst van OBiN.

OBiN was een samenwerkingsverband tussen VeiligheidNL, TNO Kwaliteit van Leven, Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid en het Mulier Instituut. De dataverzameling werd - sinds 1999 - uitgevoerd door Marktonderzoeksbureau Ipsos (voorheen Synovate). Het onderzoek werd gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

2.2 Tatoeages in Ongevallen en Bewegen in Nederland

Aan alle personen van 12 jaar en ouder is gevraagd of ze al dan niet een tatoeage hebben. Met een tatoeage wordt hier ook bedoeld permanente make-up zoals lipcontour, permanente eyeliner of een getatoeëerde wenkbrauw. Vervolgens zijn alle personen met een tatoeage nader ondervraagd, waarbij informatie verzameld is over de laatst aangebrachte tatoeage.

2.3 Analyse

Voor de analyse is gebruikgemaakt van gegevens over de jaren 2010-2014. De gepresenteerde gegevens betreffen, middels een weging tot stand gekomen, schattingen van jaarlijkse aantallen en percentages van het voorkomen van tatoeages onder de inwoners van Nederland van 12 jaar en ouder. Een beschrijving van de stand van zaken wordt gegeven aan de hand van het jaar 2014. Indien de n-getallen te klein zijn (zie hieronder) wordt overgegaan om gemiddelden over de periode 2010-2014.

In 2011 heeft de vragenlijst over tatoeages alleen in de eerste twee kwartalen meegelopen en in 2012 alleen in het laatste kwartaal. Voor 2011 en 2012 is daarom een extra weging toegepast. In de jaren waarin de vragen over tatoeages het gehele jaar gesteld zijn (2010, 2013 en 2014; zie paragraaf 2.2) hebben jaarlijks ongeveer 9.500 a 10.000 inwoners van Nederlanders van 12 jaar en ouder voor OBiN vragen over tatoeages beantwoord.

Bij n-getallen kleiner dan 25 wordt geen volumeschatting gegeven. Het aantal cases is dan te klein voor een betrouwbare schatting. Door afronding kan het voorkomen dat het totaal in een tabel of grafiek afwijkt van de som van de afzonderlijke aantallen.

Ten behoeve van de leesbaarheid zal in deze factsheet niet telkens gesproken van 'inwoners van Nederland met een tatoeage' maar van bijvoorbeeld 'Nederlanders met een tatoeage' of (indien van toepassing) 'jongeren met een tatoeage' of analoge beschrijvingen voor andere subgroepen.

3

Resultaten

3.1

Tatoeages in Nederland

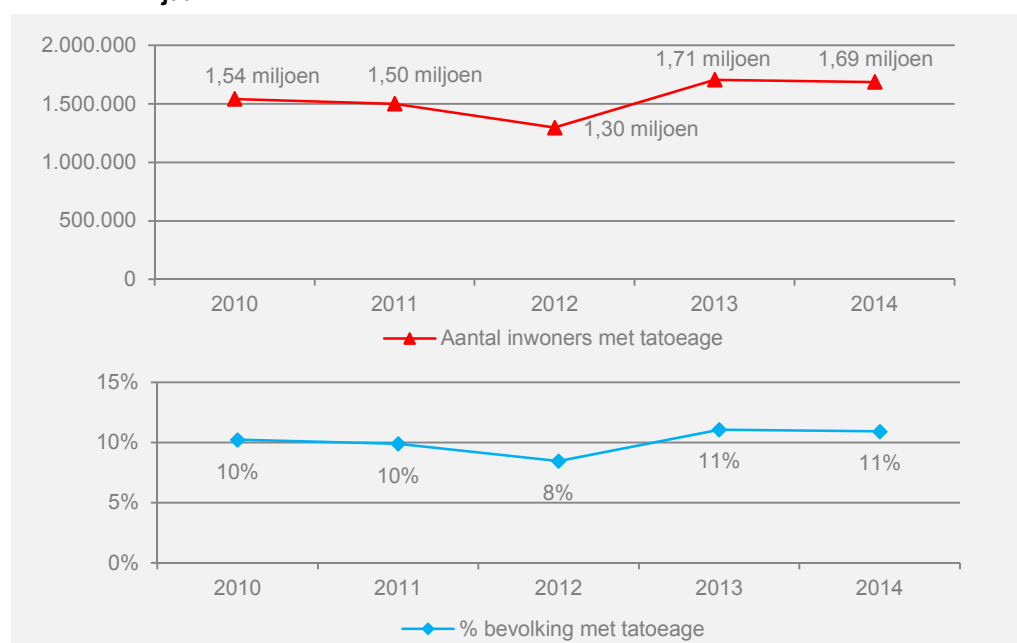
Tatoeage bij één op negen inwoners

Op basis van OBiN schatten we dat in 2014 meer dan anderhalf miljoen inwoners van Nederland van 12 jaar ouder een tatoeage hadden (figuur 1, bijlage tabel 1). Dit komt overeen met elf procent van de bevolking van 12 jaar en ouder. Anders geformuleerd, in 2014 had naar schatting één op de negen inwoners van Nederland van 12 jaar en ouder een tatoeage.

In onderstaande grafiek is te zien dat de schattingen voor de jaren 2010-2012 lager zijn dan voor 2014 (en 2013). Het relatief lage aandeel en aantal personen met een tatoeage in 2012 is echter vermoedelijk een registratie-effect. Verder is het verschil tussen de jaren 2010-2011 en 2014 (en 2013) niet statistisch significant. Er kan dus niet geconstateerd worden dat het aantal personen met een tatoeage in 2014 (en 2013) is toegenomen ten opzichte van 2010-2011.

In ongeveer de helft van de gevallen hebben de personen met een tatoeage meerdere tatoeages (bijlage tabel 1).

Figuur 1 Aantal en percentage inwoners NL van 12 jaar en ouder met tatoeage naar jaar

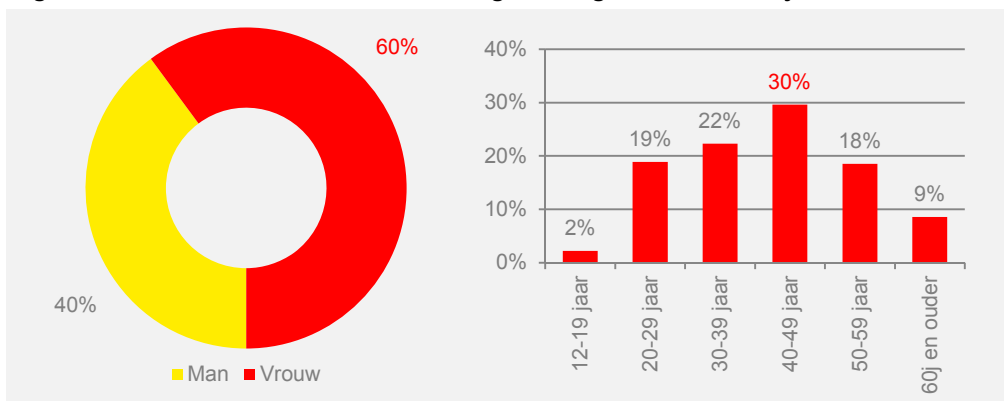
Bron: Ongevallen en Bewegingen in Nederland 2010-2014, VeiligheidNL

3.2

Leeftijd en geslacht

Meer vrouwen met tatoeage dan mannen

Tatoeages komen vaker voor bij vrouwen (60%) dan bij mannen (40%) en personen in de leeftijdsgroep 40-49 jaar vormen de grootste groep (30%) (figuur 2, bijlage tabel 2). Zo hadden in 2014 één miljoen vrouwen een tatoeage tegenover 673 duizend mannen en 500 duizend personen in de leeftijd van 40 tot en met 49 jaar.

Figuur 2 Nederlanders met een tatoeage¹ naar geslacht en leeftijd

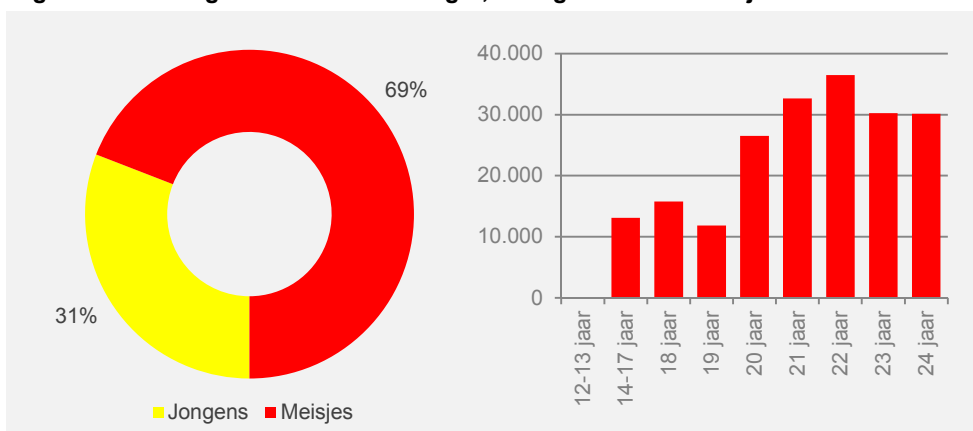
Bron: Ongevallen en Bewegen in Nederland 2014, VeiligheidNL

1 Tatoeages bij inwoners NL van 12 jaar en ouder

Een combinatie van leeftijd en geslacht laat zien dat vrouwen in de leeftijdsgroep 40-49 jaar (18%) op de eerste plaats komen gevolgd door vrouwen van 30 tot en met 39 jaar (14%) (bijlage tabel 2).

Onder jongeren (12-24 jaar) toename tatoeages vanaf 20 jaar

Onder jongeren komen vooral tatoeages voor vanaf de leeftijd van 20 jaar (figuur 3, bijlage tabel 3). De oververtegenwoordiging van vrouwen (60%) onder personen met een tatoeage in 2014, die we hierboven al zagen, zien we nog duidelijker bij de jongeren. Onder elke tien jongeren met een tatoeage (12-24 jaar) zijn zeven meisjes tegenover drie jongens.

Figuur 3 Jongeren met een tatoeage¹, naar geslacht en leeftijd²

Bron: Ongevallen en Bewegen in Nederland 2010-2014, VeiligheidNL

1 Tatoeages bij inwoners NL van 12 tot en met 24 jaar

2 Aantal cases bij 14-17 jaar te klein voor volumeschatting per leeftijdsgroep, bij 12-13 jaar ook te klein voor gezamenlijke schatting 12 en 13 jaar

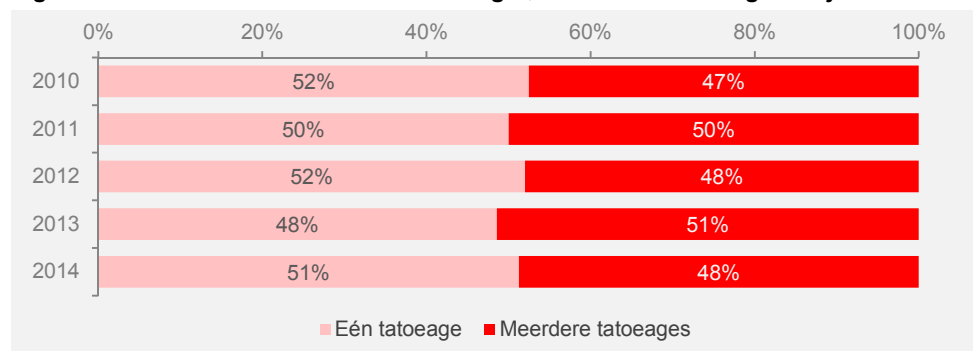
3.3

Aantal tatoeages per persoon

Ongeveer helft meerdere tatoeages

Zoals al opgemerkt in paragraaf 3.1 had in 2014 ongeveer de helft van de personen met een tatoeage meerdere tatoeages. Figuur 4 laat zien dat het aandeel personen met meerdere tatoeages licht fluctueerde licht de afgelopen jaren. Een specifiek ontwikkeling is niet waar te nemen (bijlage tabel 1).

Figuur 4 Nederlanders met een tatoeage¹, naar aantal tatoeages en jaar

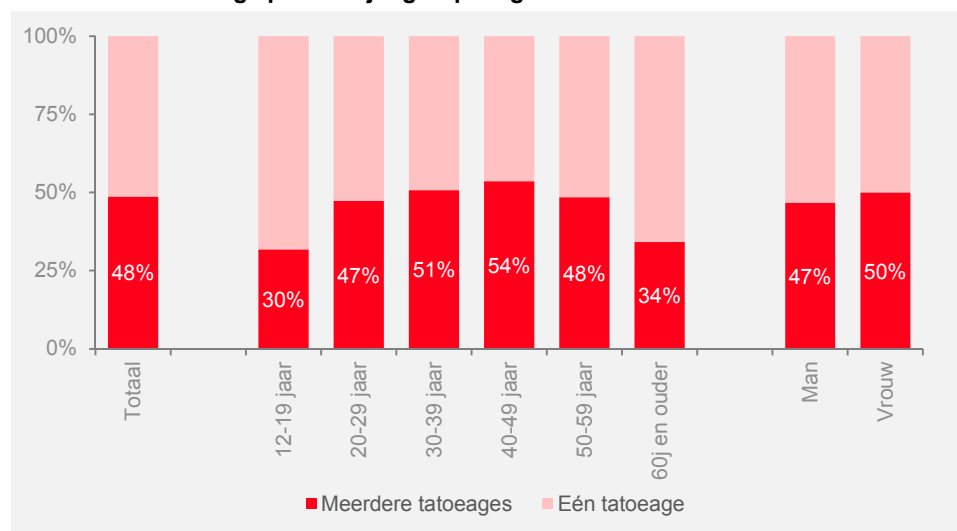
Bron: Ongevallen en Bewegen in Nederland 2010-2014, VeiligheidNL

1 Tatoeages bij inwoners NL van 12 jaar en ouder

Jongste en oudste groep minst vaak meerdere tatoeages

In 2014 hadden personen in de oudste en jongste leeftijdsgroep het minst vaak meerdere tatoeages te weten bij 30 procent en 34 procent in de jongste respectievelijk oudste leeftijdsgroep (figuur 5, bijlage tabel 3). De cijfers geven aanwijzingen dat vrouwen in 2014 iets vaker dan mannen meerdere tatoeages hadden.

Figuur 5 Nederlanders met een tatoeage¹; aandeel personen met meer dan één tatoeage per leeftijdsgroep en geslacht

Bron: Ongevallen en Bewegen in Nederland 2014, VeiligheidNL

1 Tatoeages bij inwoners NL van 12 jaar en ouder

3.4

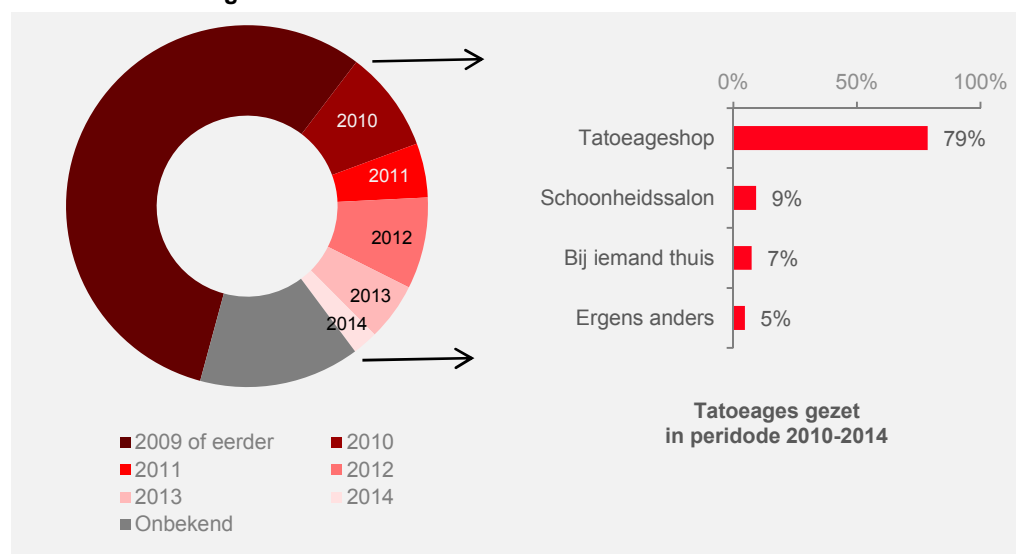
Gegevens over de meest recente tatoeage

Van alle personen die in de periode 2010-2014 aangaven één of meerdere tatoeages te hebben gaf ruim de helft aan (56%) aan hun laatste tatoeage te hebben laten zetten in 2009 of eerder (figuur 5, bijlage tabel 4). Bij een derde van de personen stamde de laatste tatoeage uit de periode 2010-2014. In de overige gevallen ontbreekt informatie over jaar waarin de tatoeage gezet is.

Veruit meeste tatoeages gezet in tattoo-shop

Een nadere analyse van de gegevens over de tatoeages die in de periode 2010-2014 zijn gezet laat zien dat veruit de meeste van deze tatoeages gezet zijn in een tattoo-shop (79%) (figuur 6, bijlage tabel 4). Op afstand volgen de overige locaties waaronder schoonheidssalons en 'bij iemand thuis'.

Figuur 6 Nederlanders met een tatoeage¹; naar jaar laatst gezette tatoeage en locatie waar gezet

Bron: Ongevallen en Bewegingen in Nederland 2010-2014, VeiligheidNL

¹ Tatoeages bij inwoners NL van 12 jaar en ouder

Weinig klachten

In drie procent van de gevallen was er sprake van lichamelijke klachten na het zetten van de meest recente tatoeage. Genoemd worden met name ontstekingen, bloedingen en allergische reactie. Het merendeel van de personen met klachten heeft zijn of haar tatoeage laten zetten in een tattoo-shop.

Meer specifieke uitspraken over de klachten is niet mogelijk aangezien het onderliggend aantal cases te klein is.

Bijlage

Tabel 1 Aantal en percentage inwoners NL van 12 jaar en ouder met tatoeage naar jaar en aantal tatoeages

	Tatoeage			Eén tatoeage			Meerdere tatoeages			Wil niet zeggen		
	<i>n</i>	Aantal	% ¹	<i>n</i>	Aantal	% ²	<i>n</i>	Aantal	% ²	<i>n</i>	Aantal	% ²
2010	1.018	1.540.000	10	559	810.000	52	455	730.000	47	4		<1
2011	376	1.500.000	10	201	749.000	50	174	749.000	50	1		<1
2012	242	1.300.000	8	123	675.000	52	119	622.000	48	-		<1
2013	1.167	1.710.000	11	570	825.000	48	591	874.000	51	6		<1
2014	1.124	1.690.000	11	560	861.000	51	558	819.000	48	6		<1

Bron: Ongevallen en Bewegingen in Nederland 2010-2014, VeiligheidNL

1 Percentage van de bevolking van Nederland

2 Percentage van personen met tatoeage

Tabel 2 Inwoners NL van 12 jaar en ouder met tatoeage in 2014, naar leeftijd en geslacht*

	Man			Vrouw			Totaal		
	<i>n</i>	Aantal	Tabel %	<i>n</i>	Aantal	Tabel %	<i>n</i>	Aantal	Tabel %
12-19 jaar	9		1	13		1	22		2
20-29 jaar	37	104.000	6	135	215.000	13	172	318.000	19
30-39 jaar	80	137.000	8	195	239.000	14	275	376.000	22
40-49 jaar	130	202.000	12	225	297.000	18	355	500.000	30
50-59 jaar	91	148.000	9	113	164.000	10	204	312.000	18
60 jaar en ouder	40	64.900	4	56	79.800	5	96	145.000	9
Totaal	387	673.000	40	737	1.010.000	60	1.124	1.690.000	100

Bron: Ongevallen en Bewegingen in Nederland 2014, VeiligheidNL

*Lege cel = geen betrouwbare volumeschatting mogelijk (n<25)

Tabel 3 Inwoners NL van 12 jaar en ouder met tatoeage in 2014, naar aantal tatoeages en leeftijd en geslacht

	Eén tatoeage			Meerdere tatoeages			Wil niet zeggen			Totaal		
	<i>n</i>	Aantal	Rij %	<i>n</i>	Aantal	Rij %	<i>n</i>	Aantal	Rij %	<i>n</i>	Aantal	Rij %
12-19 jaar	15		65	6		30	1		5	22		100
20-29 jaar	88	168.000	53	84	151.000	47	-		-	172	318.000	100
30-39 jaar	137	185.000	49	137	190.000	51	1		<1	275	376.000	100
40-49 jaar	163	232.000	46	192	268.000	54	-		-	355	500.000	100
50-59 jaar	95	158.000	51	105	149.000	48	4		2	204	312.000	100
60 jaar en ouder	62	95.300	66	34	49.500	34	-		-	96	145.000	100
Man	196	358.000	53	190	314.000	47	1		<1	387	673.000	100
Vrouw	364	504.000	50	368	505.000	50	5		<1	737	1.010.000	100
Totaal	560	861.000	51	558	819.000	48	6		<1	1.124	1.690.000	100

Bron: Ongevallen en Bewegingen in Nederland 2014, VeiligheidNL

Tabel 4 Inwoners NL van 12 jaar en ouder met tatoeage 2010-2014, naar wanneer en waar tatoeage gezet en wel/ niet klachten

Wanneer gezet	n		Waar gezet	n		Klachten	n	
		%			%			%
2009 of eerder	2.215	56						
2010	305	9	Tatoeageshop	884	79	Klachten	31	3
2011	177	5	Schoonheidssalon	122	9	Geen klachten	1.105	97
2012	272	8	Bij iemand thuis	94	7	Onbekend	9	<1
2013	269	5	Ergens anders	45	5			
2014	122	2	Totaal	1.145	100	Totaal	1.145	100
Onbekend	567	14						
Totaal	3.927	100						

Bron: Ongevallen en Bewegen in Nederland 2010-2014, VeiligheidNL

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL vindt dat iedereen het verdient om volop van het leven te kunnen genieten, zonder onnodige beperkingen. Vol vertrouwen, vitaal en vrij. Daarom zetten we ons al meer dan 30 jaar in om onze woon-, werk- en leefomgeving veiliger te maken. En om mensen meer grip te geven op hun eigen veiligheid. Dat is goed voor persoonlijk geluk én voor onze economie. Want minder ongelukken betekent minder persoonlijk leed, minder medische en verzuimkosten en meer levenskwaliteit.

Om Nederland veiliger te maken, bundelen we de krachten met verschillende partners. Zo werken we veel samen met experts, overheid, zorgverleners, bedrijven, brancheverenigingen en politie. We vergaren informatie, analyseren veiligheidsproblemen en komen met een effectieve praktische aanpak en met verrassende acties: campagnes en programma's die klinkende resultaten boeken.